

ISSN 1736-3284

Nr 65

Festi Apostlik-Õigeusu Kirik

90

Foto / Photo by: Erik Peinar

Metropoolia

eriväljaanne 4.-11. september 2013

Sisukord

Aitäh, Teie Pühadus!	5
Kolmapäev, 4. september 2013	
Tallinn, Lennart Meri lennujaam	6
Tallinn, Issanda Muutmise peakirik	8
Neljapäev, 5. september 2013	
Tallinn, Kadriorg	10
Tallinn, Stenbocki maja, Riigikogu	14
Reede, 6. september 2013	
Tallinn, raekoda	16
Oikumeeniline dialoog	18
Vaimuelu, muusika ja kirjasõna	22
Laupäev, 7. september 2013	
Tallinn, Aleksander Nevski katedraal	23
Tallinn, Püha Siimeoni katedraal	24
Metropoliit Stefanus: EAÕK autonoomia	
26	
Pühapäev, 8. september 2013	
Pärnu, Issandamuutmise katedraal	28
Pärnu, Ammende Villa	32
Esmaspäev, 9. september 2013	
Pootsi-Köpu, Püha Kolmainu kirik	34
Kihnu saar	36
Saaremaa, Kuressaare	40
Teisipäev, 10. september 2013	
Kuressaare, Saaremaa Muuseum	42
Saaremaa, Reomäe	44
Saaremaa, Kaali	45
Kõmsi, mõrvatud kirik	46
Haapsalu	48
<i>Kaleidoskoop. Fotod, millest te oleksite võinud ilma jäädva!</i>	
50	

Contents

Merci Sainteté!	5
Wednesday, 4th September 2013	
Tallinn, Lennart Meri Airport	6
Tallinn, Transfiguration church	8
Thursday, 5th September 2013	
Tallinn, Kadriorg Palace	10
Tallinn, Stenbock House, House of Parliament	14
Friday, 6th September 2013	
Tallinn, Town Hall	16
Ecumenical meeting	18
Dinner with intellectuals	22
Saturday, 7th September 2013	
Tallinn, St. Alexander Nevsky cathedral	23
Tallinn, St. Simeon cathedral	24
Metropolitan Stephanos: Autonomy of the Orthodox Church of Estonia	
26	
Sunday, 8th September 2013	
Pärnu, Transfiguration cathedral	28
Pärnu, Villa Ammende	32
Monday, 9th September 2013	
Pootsi-Köpu, Holy Trinity church	34
Kihnu Island	36
Saaremaa, Kuressaare	40
Tuesday, 10th September 2013	
Kuressaare, Saaremaa Museum	42
Saaremaa, Reomäe	44
Saaremaa, Kaali	45
Kõmsi, church ruins	46
Haapsalu	48
<i>Kaleidoscope. Photos you could have missed!</i>	
50	

Tänu

Täname Vabariigi Presidenti Toomas Hendrik Ilvest, riigi- ja linnavõimude esindajaid, EAÕK vaimulikke ja kogudusi, sõpru Soome Õigeusu Kirikust ja kõiki neid, kes visiiti oma panuse andsid ning Tema Pühaduse südamlikkuse ja armastusega vastu võtsid.

Special thanks

We thank President Toomas Hendrik Ilves, representatives of State and local authorities, clergy and parishes of the OCE, our friends in the Orthodox Church of Finland and all those who made their contribution for the visit and received His All-Holiness cordially and with love.

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku autonoomia

90th

Tema Pühaduse
Konstantinoopoli oikumeenilise
Patriarhi Bartolomeuse
visiit

4.-11. september 2013

90th Anniversary of the autonomy of the Orthodox Church of Estonia.
The visit of His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew

4 - 11 September 2013

90ème anniversaire de l'autonomie de l'Eglise Orthodoxe d'Estonie. Visite de Sa Sainteté Bartholomée, Patriarche Oecuménique de Constantinople

4 - 11 septembre 2013

Metropoolia eriväljaanne

Aitäh, Teie Pühadus!

Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Stefanus

Aitäh, Teie Pühadus, et tulite juba kolmandat korda Eestisse kohtuma siinsete õigeusu kiriku elu edendajate ja hoidjatega. 1990-ndatel aastatel tühjast kohast alustanud ja aastatuhande vahetusel sisevastuoludest vaevatud institutsionist on ajaga saanud terviklik ja küps kirik.

Sellele, et õigeusu kiriku seadusjärgsust on Eesti ühiskonnas igati tunnustatud, saite Te riigi kõrgeimal tasemel kinnitust, kohtudes Vabariigi Presidendi, peaministri ja Riigikogu esimehega. Köik nad rõhutasid ühtelangevusi Eesti Vabariigi ja Eesti autonoomse õigeusukiriku saatuses: mõlemad suutsid sõja- ja okupatsiooniaastatel paguluses alles hoida oma suveräänsuse ja iseseisvuse. Mitmel pool tähendasite Te selget huvi kiriku panuse vastu ühiskonnale selle kõigis väljendusvormides: majanduses, sotsiaaltöös, teaduses, hariduses, kunstis, muusikas, keskkonnakaitses.

Meie õigeusu kiriku autentsus, mille üle me nii uhked oleme, põhineb kindlal usul ja lapsesuhtel oikumeenilise patriarhaadi. Kirikutevahelise dialoogi innuka toetaja patriarch Athenagorase käe all õppinuna olete Teiegi veendunud, et meie kirik jätkab vankumatult koostööjoont. Murede lahendamiseks, mida on põhjustanud Moskva Patriarhaadi piiskopkonna kohalolu Eestis, julgustasite Te meid otsusekindlalt jätkama senist liini, kutsudes üles ühtsusele ja vastastikusele leppimisele, aga ka Moskva Patriarhaadi võetud kohustuste täitmisele taastada piiranguteta osadus meie kahe kiriku vahel, kes on mõlemad iseseisvunud ju tänu Konstantinoopoli Oikumeenilisele Patriarhaadile.

Baltimaa sooja päikese all nägite vaba ja iseseisva vabariigi ühe täiskasvanud kiriku argipäeva. Nii mandril kui ka saartel palvetasite Te koos eestlastega, kõnelesite nendega ning jagasite oma entusiasmi ja kaas-tunnet.

Aitäh, Teie Pühadus, et tulite taas kord julgustama jätkama seda missiooni, millega meie õigeusu kirik, Konstantinoopoli Oikumeenilise Patriarhaadi armastatud laps saaks elada täisväärtsuslikult ja täiskasvanulikult oma elu Kristuses.

† Stefanus,
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit
Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku pea

Thank you, Your All-Holiness, for your third visit to Estonia. You have come to meet those, who promote and keep the life of the Orthodox Church here. From an institution that started from zero in 1990-s and was even in the turn of the century plagued by internal antagonisms, it has grown to be a whole and ripe church.

You had confirmation that the legitimacy of the Orthodox Church of Estonia has been recognized in the Estonian society when you met the President of the Republic, the Prime Minister and the Speaker of the Parliament. They all underline the parallels in the fate of the Republic of Estonia and our Church: both could keep their sovereignty and independence in exile. You could see the interest for what the Church can contribute to the society in the fields of economy, social work, science, education, art, music and the protection of environment.

The authenticity of our Church, for which we are so proud of, is based on our unwavering faith and our filial relation towards the Ecumenical Patriarchate. As a disciple of Patriarch Athenagoras, a fervent supporter of ecumenical dialogue, you are convinced that the Church must continue its cooperation with different confessions. You encouraged us to continue on the existing line to solve the problems related to the presence of the two dioceses of the Moscow Patriarchate in Estonia. You have urged us to mutual reconciliation, but also appealed to the Russian Church to fulfil the obligations it has bound itself, i.e. to restore unlimited communion between our two Churches, both of which have been granted its independence by the Ecumenical Patriarchate of Constantinople.

Under the warm sun of the Baltics you could see the everyday life of a full-grown Church in a free and independent country. Both on the mainland and in the islands you could pray together with Estonians, speak with them and share them your enthusiasm and sympathy.

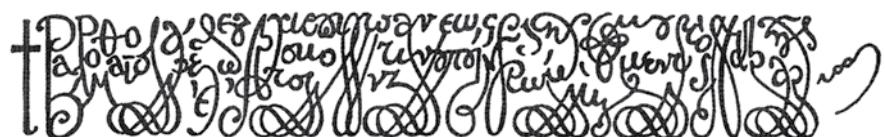
Thank you, Your All-Holiness, that you came again and encouraged us to continue the mission by which our Orthodox Church, a beloved child of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople, can live its full-grown life in Christ of full value.

† Stephanos,
Metropolitan of Tallinn and All Estonia
Head of the Orthodox Church of Estonia

Foto / Photo by: Erik Peinar

Konstantinoopoli oikumeeniline patriarh Bartolomeus ja Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Stefanus.
His All-Holiness the Ecumenical Patriarch Bartholomew and Metropolitan Stephanos of Tallinn and All Estonia.

Kõlmapäev, 4. september 2013
Tallinn, Lennart Meri lennujaam

„Me tulime siia, teie õnnistatud maale, tuues rahu, õnnistust ja armastust kõigile, kes te olete läbi elanud kannatusi, koguni ristivalu, praegu aga elate ülestõusmise aega täis armu ja tõtt.

Ma olen rõõmus võimaluse üle tähistada kahte aastapäeva ja kahte rõõmu: 95 aastat iseseisvat Eesti riiki ja 90 aastat Eesti õigeusu kiriku autonoomiat.

Vabadus, iseseisvus, autonoomia ning teie õnnistatud maa juhtide, poliitikute, vaimulike ja ennekõike rahva rahu ja kooskõla on väärtsused, mida riik ja kirik austavad ja tähistavad.

Veel pakub suurt rõõmu Issandas misjoni- ja tunnistustöö, mida teeb 1996. aastast, pärast ajalikel põhjustel kaotatud autonoomia taastamist, Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik meie armsa venna, Jumalast juhatatud metropoliit Stefanuse vaimulikul juhtimisel, keda õnnitleme tema väärtsliku panuse eest.”

† Bartolomeus

„The Orthodox Church of Estonia provides a witness to the Orthodox tradition in the contemporary world. The Resurrection of Christ is a privilege for all humanity.”

† Bartholomew

„We came to your blessed land bearing peace, benediction and love to all people here, who underwent suffering to the point of the cross and today experience the resurrection in all its grace and truth.

Therefore, the commemoration is twofold and the significance of the festivities is manifold. The 90th anniversary since the bestowal by the Mother Church of Constantinople of the status of autonomy and also the 95th anniversary since the independence of Estonia and the establishment of its free republic. The peaceful and united cooperation of political and religious authorities alike, but especially with the participation of the entire amalgam of this nation’s people – are values that we honour and celebrate.

Moreover, we are especially gratified in the Lord for the sacred ministry of mission and witness realized by the Orthodox Church of Estonia since 1996 through the restoration of its autonomy, which was abolished for temporal reasons. We are grateful for the inspired spiritual leadership of the most reverend and our beloved brother Metropolitan Stephanos, whom we congratulate for his precious contribution.”

† Bartholomew

Wednesday, 4th September 2013
Tallinn, Lennart Meri Airport

Õra, õnnistust ja armastust kõigile!

Peace, blessing and love be to all!

Fotos / Photos by: Erik Peinar

„Et Eesti õigeusu kirik annaks tänapäeva maailmas tunnistust meie isade õigeusust. Kristuse ülestõusmine on kogu inimkonna eelisõigus.“

† Bartolomeus

Kolmapäev, 4. september 2013
Tallinna Issanda Muutmise peakirik

Patriarh Bartolomeus piiskopmärter Platoni pühal hauäl

Patriarch Bartholomew at the tomb of St. Platon

Patriarhi esimene käik Tallinnas on püha Platoni austamiseks, kes on maetud Tallinna Issanda Muutmise peakirikusse Suur-Kloostri tänaval vanalinnas. Sellest kogudusest sai alguse autonoomse kiriku taassünd. Nagu kogu patriarhi viisidi väitel, saatsid siangi teda Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Stefanus, Halkedoni metropoliit Atanasius, Bostoni metropoliit Metodius, Tartu piiskop Eelija, Pärnu ja Saare piiskop Aleksander ning arhimandriidid Makarios Griniezakis ja Grigorios Papathomas.

Among the first things, H.A.H. the Patriarch went to venerate the tomb of St. Platon in the Transfiguration church in the Old Town. From this parish, the rebirth of the autonomy got its start.

Here, as on his entire visit, he was accompanied by Metropolitan Stephanos of Tallinn and All Estonia, Metropolitan Athanasios of Chalcedon, Metropolitan Methodios of Boston, Bishop Elijah of Tartu, Bishop Alexander of Pärnu and Saaremaa as well as Archimandrites Makarios Griniezakis and Grigorios Papathomas.

Fotoed / Photos by: Gennadi Baranov

„Suur tund on kätte jõudnud. Rasked ja tumedad katsumuste ajad on meid röhunud, et ühendada ja virgutada loovale tööle. Rahu ja armastus aidaku nüüd üles ehitada, mis tegemata jäi.”

† Platon, 12. november 1918

„A great hour has come. The hard and dark times of trial have oppressed us in order to unite us and encourage us to creative work. Peace and love should help now to build up that, which has been left unfinished.”

† St. Platon, 12th November 1918

Täieõiguslik kirik

A Church with full rights

„Õnnitlen Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikut autonoomia saamise 90. aastapäeva puhul. Selle peaaegu sajandipikkuse perioodi jooksul on eesti rahvas nautinud vabadust ja vabaduse taastamist. See ajavahemik on ka tõestanud, et pisarate ja ülekohtuga kunstlikult ehitatud seinad ei jäa püsima.”

Toomas Hendrik Ilves,
Eesti Vabariigi president

„I congratulate the Estonian Apostolic Orthodox Church on the 90th anniversary of the achievement of its autonomy. During this almost century-long period, the Estonian people have enjoyed freedom and the restoration of freedom. This period of time has also proven that artificial walls built on fear and injustice cannot survive.”

Toomas Hendrik Ilves,
President of Estonia

Saabumine Kadrioru lossi EV president Toomas Hendriku kutsel.

Arrival to the Kadriorg Palace on the invitation of President Toomas Hendrik Ilves of Estonia.

Thursday, 5th September 2013
Tallinn, the Kadriorg Castle

Vabas riigis

in a free republic

„Lihakssamine, inimeseks-saamine, rist, kannatamine, haud, ülestõusmine – need on ühtaegu Jumala ja samal ajal ka inimese teod. Ning meie Issand Jeesus võttis kõige selle enese peale inimese päästmiseks ja Jumala osadusse toomiseks. Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik teeb oma tööd Eesti õiguskorra raamides ja näitab oma teenimisametis üles väärikust ja ohvriimeelt.”

† Bartolomeus

„Incarnation, cross, burial and resurrection are simultaneously divine and human actions, all of which Lord Jesus Christ endured for your salvation and deification. Orthodox Church of Estonia is working within the context of the lawful order in Estonia, and is demonstrating the value of service, especially the values of self sacrifice.”

† Bartholomew

*Festivabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese pöördumine
Tema Pühaduse Konstantinoopoli oikumeenilise patriarhi Bartolomeuse poole*

*Address by President Toomas Hendrik Ilves of the Republic of Estonia to
His All-Holiness Bartholomew, Archbishop of Constantinople and the Ecumenical Patriarch*

Teie Pühadus,

Iubage Teid taas kord Eestis tervitada. Teie naasmine siia on selgeks kinnituseks meie suurepärastest suhetest ning teineteisemõistmisest. Teie seekordne külaskäik langeb kokku piduliku aastapäevaga: meenutame ju just nüüd väärkusega 1923. aastat, kui Oikumeenilise Patriarhaadi Püha Sinod väljastas akti Eesti Õigeusu Kiriku autonoomia kohta. Õnnitlen Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikut autonoomia saavutamise 90. aastapäeval.

Nii nagu selle pea sajandipikkuse aja jooksul on Eesti rahvas saanud tunda rõõmu vabadusest ja vabaduse uuesti võitmisenest, ent samas olnud traagilisel ja ülekohtusel moel sunnitud valulikke hetki kogema, on see aeg ka Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku jaoks tähendanud nii rõõmupäevi, aga samuti kannatusi.

See aeg on ka töestanud, et hirmule ja ebaõiglusele rajatud kunstlikud müürid ei saa püsima jäädva. Suurel eurooplasel, Tšehhi ekspresidendi Václav Haveli oli õigus, kui ta sõnastas aja kulgemise ühe lootustandvama ja kaunima seaduspärasuse: „Tõde ning armastus lämmatavad valed ja vihkamise.“

Selles teadmises peitub lootus kõigi nende jaoks, kes on ikka veel sunnitud puudust ja nälgat taluma, hirmu tundma ning rõhumise ees jõuetult taandumata.

Konstantinoopoli Oikumeeniline Patriarhaat ning Teie Pühadus tema patriarchina on seisnud nende eest, kes on pidanud aastaid kannatama vaimse ja füüsilise vägivalla all. Samuti on Teie Pühadus olnud omamoodi sillaehitaja ning lepituse otsija – püüdes kokku tuua neid, kes jagavad samu väärtsusi, kuid kes aja jooksul on paraku sunnitud eri teid astuma. Teie Pühadus on töestanud, et hoolimine ja kõnelemine, kahekõne ja mõistmine, kaastunne ja lohutus on need, mis võivad muuta inimesi ja maailma. Jõud ja mõju, mis on Teie sõnadel ja tegudel, on tõkkeid ületavat.

Just Teie Pühadus toetas isiklikult Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku autonoomia taastamist 17 aasta eest. Sellest ajast alates on kirik arenenud ning kiriku vaimulikkond ja koguduste liikmeskond kasvanud.

Ka Eesti riigi viimase kahe aastakümne arengu pärast on mul hea meel – me oleme suutnud üles ehitada vaba demokraatliku ühiskonna. Rahvusvahelise kogukonna vastutustundliku liikmena panustame sellesse, et maailm oleks rahulikum, turvalisem ja kestlikum.

Seetõttu ei jäää me ükskõikseks, kui keemiarelva rünnakus hukkuvad lapsed, kui brutaalse vägivalla ohvriteks langevad tsiviilkodanikud, kui iga päev sureb nälgatuhandede inimesi, kui kahjutules häib põlismets ning meie hoolimatusest närvuvad aasad ja kuivavad järved. Nii on ka Teie tegevus keskkonnaprobleemide teadvustamisel ning esile töstmisel väärtsliku inspiratsiooni ja motivatsiooni allikaks.

Ma täنان Teid oma rahva nimel hindamatu panuse eest, mida õigeuskliku kristluse vaimse juhina olete maailmale andnud ja ütlen uhkusega veel kord: tere tulemast taas Eestisse.

Your All-Holiness

Allow me to welcome you once again to Estonia. Your return clearly affirms our wonderful relationship and our mutual understanding. Your visit this time coincides with a momentous anniversary – we are just now commemorating the year of 1923, when the Ecumenical Patriarchate of Constantinople issued an ecclesiastical edict regarding the autonomy of the Estonian Apostolic Orthodox Church. I congratulate the Estonian Apostolic Church on the 90th anniversary of the achievement of its autonomy.

During this almost century-long period, the Estonian people have enjoyed freedom and the restoration of freedom; however, we have also been forced to experience agonizing moments in a tragic and unjust way. Similarly, this time has meant both days of joy and days of suffering for the Estonian Apostolic Orthodox Church.

This period of time has also proven that artificial walls built on fear and injustice cannot survive. Vaclav Havel, the ex-president of the Czech republic and a great European, was right when he put one of the most hopeful and beautiful principles into words as follows: “Truth and love must prevail over lies and hatred.”

This insight contains hope for all those who are still being forced to suffer want and hunger, to experience fear, and to powerlessly retreat before oppression.

The Ecumenical Patriarchate of Constantinople and Your All-Holiness, as its Patriarch, have stood up for those who have suffered spiritual and physical violence for years. Your Holiness has also built bridges and searched for reconciliation – by trying to bring together those who share the same values, but who have, unfortunately, been forced to follow different paths. Your All-Holiness has proven that caring and speaking out, dialogue and understanding, compassion and consolation are those thongs that can change people and the world. The power and influence of your words and actions have overcome obstacles.

It was you, your All-Holiness, who personally supported the restoration of autonomy for the Estonian Apostolic Orthodox Church 17 years ago. Since that time, the Church has developed and the Church's clergy and congregations have grown.

I am pleased by Estonia's developments during the last two decades – we have been able to build a free democratic society. As a responsible member of the international community, we have contributed to making the world a more peaceful, secure and sustainable place. Therefore, we cannot be different when children are killed in an attack with chemical weapons, when civilians fall victim to brutal violence, when thousands of people die of hunger every day, when primeval forests are destroyed by fire, and when meadow wither and lakes dry up. Therefore, your efforts to raise awareness and highlight environmental problems provide valuable inspiration and motivation.

I thank you on behalf of my nation for the invaluable contribution that you, as the spiritual leader of Orthodox Christianity, has made to the world and say proudly once more – welcome to Estonia again.

Thursday, 5th September 2013
Tallinn, Kadriorg

**Tema Pühaduse Konstantinoopoli peapiiskopi ja oikumeenilise patriarhi Bartolomeuse
kõne kohtumisel Eesti Vabariigi presidendi Tema Ekstsellentsi Toomas Hendrik Ilvesega**
*Address by His All-Holiness Bartholomew, Archbishop of Constantinople and the Ecumenical
Patriarch to His Excellency Toomas Hendrik Ilves, President of the Republic of Estonia*

Teie Ekstsellents!

Me tunneme rõõmu ja meeeliigutust, sest meil on au kohtuda vaba ja demokraatliku Eesti rahva esimese esindajaga. Teie olete väärkas pärija nendele ajaloolistele isiksustele, kes pühendusid vabaduse, rahu ja rahvaste koostöö ideaalidele. Nende seas oli ka president Lennart Meri, kes pöördus Oikumeenilise Patriarhaadi poole, taotledes siinse kaanonitevestaselt laialisaadetud õigeusu Kiriku taastamist. Nüüd pühitseb see Kirik omavalitsusõiguse 90. aastapäeva, mis on pidupäev meile kõigile.

Omavalitsuslik ja sõltumatu Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik teenib Kristuses, ennast salates ja innuga siinseid õigeusklike kristlasi. Ta annab tunnistust ja kuulutab tõtt meie usu Alustajast, ristilöödud ja ülestõusnud Jeesusest Kristust. Lihakssamine, inimesekssamine, rist, kannatamine, haud, ülestõusmine – need on Jumala ja samal ajal ka inimese teod. Ning meie Issand Jeesus võttis kõige selle enese peale inimese päästmiseks ja Jumala osadusse toomiseks.

Kui jätkub jõudu, kannatust, usku ja võideldakse tõe eest, ei jäää ka ülestõusmine tulemata. Sest kuipalju ka poleks tühje meelepetteid, kuipalju ka ei püütaks tõde varjata – pahtatihi iseendagi eest – on tõde siiski ilmutatud.

Oikumeeniline Patriarhaat, Emakirik, on rõõmus, nähes oma last, Eesti Kirikut, tegemas suuri tegusid ja elamas nõnda, nagu näeb ette ja sätestab 1923. aastal antud patriarhi ja sinodi *tomos* (autonomia-akt) ja selle taasjõustamisakt 1996. aastal.

Meie tütarkirik, Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik, mille võitlus seisneb ainuüksi Kristuse armastuse kuulutamises „tõe sõjariistadega” ja oma vaimuliku karja kinnitamises, teeb oma tööd Eesti õiguskorra raamides keset raskusi ja probleeme, mis tulenevad ennekõike marurahvuslusest ja tugevama võimutsemispüütetest kirikus, näitab oma teenimisametis üles väärkust ja ohvrimeelt.

Teekond läbi ajaloo, läbi saatusepöörete ja raskuste näitab eesti rahva töökust ja visadust, pürgimist ideaalide poole ja igatsust nende järele. Oma vaimsete ja poliitiliste juhtide tegevusega on eesti rahvas taotlenud ja saanud Euroopa Liidu liikmeks.

Eesti on teinud ära suure töö ja pannud kindla aluse tulevikule ning pidanud oluliseks keskkonnakaitset ja inimisiksuse väärkust, sammunud usus, armastuses, tasaduses, kannatikkuses ja töös kõige hea ja kiiduväärse poole.

Olge tugev ja saage kindlaks Issanda nimes ja Tema võimuse väes. Aamen.

† Bartolomeus

Your Excellency,

We personally feel special sentiments of joy and honour upon encountering the first representative of the free and democratic Estonian Nation, the successor of historical personalities that have consumed themselves with serving the ideals of liberty, peace and cooperation among people; the successor also of the unforgettable President Lennart Meri, who personally requested the Ecumenical Patriarchate to restructure the autonomy of your local Orthodox Church, which had been dissolved in an un-canonical manner and which this year celebrates the ninetieth anniversary since its guidance into a self-administered Church.

The local Orthodox Estonian Church – in an autonomous manner and without any dependence on anyone – serves the Orthodox faithful here with self-sacrifice and Christian zeal, depositing its witness and proclaiming the truth, namely the leader of our faith, our crucified and risen Jesus Christ. Incarnation, cross, passion, burial and resurrection are simultaneously divine and human actions, all of which our Lord Jesus Christ endured for our salvation and deification. Nevertheless, when there is courage, endurance, patience, faith and struggle for truth, then resurrection is not afar because behind every effort to blur or conceal the truth – sometimes even within ourselves – revelation always follows.

The Mother Church, the Ecumenical Patriarchate, rejoices and delights when it observes its daughter Church of Estonia achieving great things and conducting itself in accordance with the directive and mandate of the Patriarchal and Synodal Tome of recognition in 1923 and renewal in 1996 of its autonomy.

Therefore, by struggling with “the weapons of truth,” by solely proclaiming Christ’s love, and by supporting its faithful flock, the daughter autonomous Estonian Orthodox Church is working within the context of the lawful order of Estonia, in the midst of conflicts and challenges primarily resulting from nationalistic motives and a tendency for the prevalence of the strongest. Yet, in this way, the Estonian Orthodox Church is demonstrating the value of service, especially the value of self-sacrifice.

This historical development and joint excursion, despite its particular difficulties and conflicts, proves the diligence, struggle, progress and aptitude toward the ideals of the Estonian people, who through its enlightened spiritual and political leadership has succeeded in participating in the European Union and been worthy of achieving wonders, while establishing its future on stable foundations, respecting its environment and the value of the human person, advancing in faith, love, humility, patience and truth toward virtue and praise.

Be strong and courageous in the name of the Lord and the might of His power. Amen.

† Bartholomew

Neljapäev, 5. september 2013
Tallinn, Stenbocki maja ja Toompea loss

20 aastat sisukat kahekõnet Eesti õigeusu Kiriku ja riigivõimü vahel

20 years of constructive dialogue between
the Orthodox Church and the authorities in Estonia

Foto / Photos by: Erik Peinar

Patriarch Bartolomeus ja peaminister Andrus Ansip.
Patriarch Bartholomew and Prime Minister Mr. Andrus Ansip.

„Täname Teid toetuse ja abi eest metropoliidile tema missiooni täitmisel, siinse maa väikese õigeusu karja, aga laiemalt ka Eesti rahva teenimisel. Oikumeeniline Patriarhaat, kes 90 aasta eest andis ja umbes 16 aasta eest taasjõustas Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku autonoomia, tänab Teid soojalt tähelepanu ja hoolitsuse eest selle Kiriku vastu alates Eesti taasiseseisvumisest tänini. See hoolitsus ja tähelepanu on aidanud Kirikul ellu jäädva ja seista silmitsi mitmesuguste vastastega, kel on olnud teistsugused motiivid ja eesmärgid. Kasutame juhust ja väljendame Oikumeenilise Patriarhaadi ja isiklikult meie sügavat austust Teie ja Teie töö vastu, härra peaminister, ning täname tähelepanu ja elava sõbraliku huvi eest, mida Teie, Eesti siseministeerium ja selle usuasjade osakond aulise ja armsa härra Ilmo Au juhtimisel olete näidanud üles Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku vastu. Kõrgestipühitsetud metropoliit peab sügavalt lugu Teist, Teie kolleegidest ning jõupingutustest probleemidega silmitsi seista ja neid õigluse vaimus lahendada.”

† Bartolomeus peaminister Andrus Ansipile

Thursday, 5th September 2013
Tallinn, the residences of the Government
and the Parliament

Patriarch Bartholomew and Speaker Mrs. Ene Ergma.

Patriarch Bartholomew and Speaker Mrs. Ene Ergma.

„Teie rahvas on usaldanud Teile demokraatia hoidmisse kohustuse totalitarismist paljukannatanud Eestis, et kooskõlastada ja kokku võtta erinevaid poliitilisi hääli ja vaateid, otsides seda, mis on hea ja kasulik õilsale, märterlikule ja aulisele Eesti rahvale.”

† Bartholomew
Riigikogus

„Your Nation has assigned to you the obligation and the responsibility of defending democracy in an Estonia, which was deeply plagued by the totalitarian regime, in order to coordinate the political voices and diverse opinion so as to unite them and sustain the beneficial interest of the dignified, martyr and glorious Estonian people.”

† Bartholomew
in the Parliament of Estonia

Patriarch Bartholomew and Minister of Foreign Affairs Mr. Urmas Paet.

Patriarch Bartholomew and Minister of Foreign Affairs Mr. Urmas Paet.

„We thank you for the assistance and support that you offer him to fulfill his ministry and service of the small Orthodox flock in your land. The Ecumenical Patriarchate, which ninety years ago granted and some sixteen years ago renewed the status of autonomy for the Orthodox Church of Estonia, expresses its fervent gratitude for your attention and special concern from the earliest times of the liberation of Estonia to this day for this Church and its survival as well as for its handling of trials and assaults with ulterior motives and aims. We would like to take this opportunity, Mr. Minister, to declare the profound appreciation of the Ecumenical Patriarchate and ourselves personally to you for your work, and particularly for the attention and vivid interest of your department of Religious Affairs under the supervision of Mr. Ilmo Au. His Eminence Metropolitan Stephanos greatly appreciates your support in many serious matters and problems concerning the Orthodox Autonomous Estonian Church as well as for your efforts to confront and resolve these in a spirit of justice.”

† Bartholomew to Estonian Prime Minister Andrus Ansip

Reede, 6. september 2013
Tallinna raekoda

Friday, 6th September 2013
The Tallinn Town Hall

Tallinna raekoja suur saal. / Great assembly room in the Town Hall.

Kõik maad, kõik keeled. / All the countries, all the languages.

Tallinna linnapea Edgar Savisaar võttis patriarhi vastu raekojas, kus Tema Pühadus viibis juba kolmandat korda. Linnapea rõhutas, et eesti õigeusulisi on tema linnas üha enam ja töö rahvaloenduse andmetega selle tendentsi täpsustamiseks on pooleni.

Patriarh Bartolomeus tänas vastukõnes Tallinna linnavalitsust heade suhete eest Eesti õigeusu kirikuga ja selle eestseisja metropoliit Stefanusega. Linn on palju aidanud munitsipaalomandis oleva Püha Siimeoni katedraali taastamisel ja ilusamaks muutmisel.

Meenutagem, et hr Savisaar on üks viimaseid vabariigi taastamise aegseid võtmeisikuid, kes püsib tänapeni kõrgemas ametis. Patriarh tuletas meelete, et „Oikumeenilisele Patriarhaadile kuuluv eesõigus uut staatust anda koos eestlaste küpse palvega varsti pärast maa iseseisvuse väljakuulutamist üheskoos sündnitasid Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku. See kirik tunnistati autonoomseks, sest ta oli üles ehitatud kirikliku korra ja eeskirjade järgi, mitte aga inimlikel või konjunktuursetel kaalutlustel ega selleks, et tema kaudu eesti rahva ellu sekkuda.”

Raekoja plats. / Town Hall square.

Vanalinna. / In the old town.

Mr. Edgar Savisaar, the Mayor of Tallinn, received the Patriarch in the Town Hall, where His All-Holiness was for the third time. The Mayor stressed that there are more and more Orthodox in his town and that now statistical research is being done to specify this tendency.

In his return speech, Patriarch Bartholomew thanked the municipality for good relations with the Orthodox Church of Estonia and its primate, Metropolitan Stephanos. The town has done much to restore and adorn the cathedral of Ss. Simeon and Anne that belongs to the town.

Mr. Savisaar is one of the last key personalities of the time of strife for the restoration of the independence of Estonia who is still in a higher position. The Patriarch reminded that „the prerogative of the Ecumenical Patriarchate to grant new status together with a ripe appeal from the Estonians gave birth to the autonomous Estonian Church. The autonomy was granted because the necessary canonical and other requirements were met, not because of human considerations or in order to interfere into the life of the people here.”

Reede, 6. september 2013
Tallinna vanalinn

Friday, 6th September 2013
The Old Town of Tallinn

Konstantinoopoli patriarh kolmandat korda raekojas. Tallinlaste südamesoojus

The Patriarch of Constantinople in the Town Hall
for the third time. Warmnes of the Tallinn people

Fotod / Photos by: Gennadi Baranov

„Oma kolmandal külastäigul tunnen ma end siin kui kodus.”
(Patriarh Bartolomeus Tallinna tänavatel)

„On this third visit I feel like at home.”
(Patriarch Bartholomew in the streets of Tallinn)

Kristlaste Bartolomeus Patriarh

The unity
Patriarch Bartholomew in the

„Inimeseksolemise juurde kuulub ka ainulaadne iseloom, isikupära ja eristumine. Vastuolu omaenda „mina” ja võõra vahel ilmneb paratamatult nii usundi kui ka kultuuri vallas. Eristumise ja samastumise vahelise pideva pinge olukorras on meil vaja lepitust iseenese, kaasnimese ja Jumalaga.”

† Andres Pöder

„Part of being human is also the uniqueness of character, individuality and differentiation. A similar discrepancy between one's self and the stranger occurs inevitably on the level of religion as well as culture. In the continual tension between differentiation and identification we need reconciliation with ourselves, with our fellow human beings as well as with God.”

† Andres Pöder

Tallinna Metodisti kirikus võtsid patriarhi vastu EKNi president EELK peapiiskop Andres Pöder ja asepresident, katoliku kiriku piiskop Eestis Philippe Jourdan ja Kirikute Nõukogu liikmeskirikute kõik esindajad.

Eesti Kirikute Nõukogu (EKN) loodi 1989. aastal, et lihtsustada usklike kogukondade suhtlemist valitsusega. Iseseisvas Eesti Vabariigis toimib nõukogu vahendajana riigi ja kirikute ühendusepidamises, eriti sotsiaaltöö, kaplanaadi ja kirikute renoveerimise teemadel, suheldes samuti meedia-, kultuuri- ja turismivaldkondade esindajatega. Igal aastal tõllitab EKN teatmiku „Teeliste kirikud”, kuhu on märgitud 430 Eestimaa pühakoda.

„Ma soovin, et teie läkitatu amet oleks viljakas ja teie ühine töö õnnistatakse,” ütles kohtumisel patriarch Bartolomeus: „Palun andke edasi minu rõõm ja õnnistus kõigile oma liikmetele, kõigile Eestimaa kristlastele.”

EKNi liikmed. / Members of the Estonian Council of Churches.

Metodisti kiriku pastori Olav Pärnametsa tervitus saabumisel.
The welcome by pastor Olav Pärnamets (Methodist Church).

ühtsus. Athenagorase jälgedes.

of Christians.
footsteps of Patriarch Athenagoras.

In the Methodist church of Tallinn, the Patriarch was received by President of the Estonian Council of Churches, Archbishop Andres Pöder of the Evangelical Lutheran Church of Estonia, Bishop Philippe Jourdan of the Roman Catholic Church in Estonia and the representatives of all member Churches.

The Estonian Council of Churches was founded in 1989 to help the communication of religious bodies with the government. In the independent Republic of Estonia, it acts as a mediator between the State and the Churches, especially in areas of social work, chaplaincy, renovation of church buildings and other fields, also in contacts with media, cultural sphere and tourism. Every year, it publishes a booklet „Wayfarer's churches“ is with information over 430 churches.

„I wish that your apostolate be fruitful and your common work be blessed“, Patriarch Bartholomew said at the meeting. „Please give my joy and blessing to all your members, all the Christians in Estonia.“

„Kui tarvis, võime meiegi olla kristluse viimased mohikaanlased. Ma tean hästi, mida tähendab igapäevaelus väikesesse kogukonda kuulumine, sest Konstantinoopolis on meil vaid 20 000 usklikku islami ookeanis.“ † Bartolomeus

„If needed, we could be the last Mohicans of Christendom. I know well what it means to belong to a small community, because in Constantinople we have just 20,000 faithful in the ocean of Islam.“

† Bartholomew

Foto / Photos by: Gennadi Baranov

Oikumeeniline jumalateenistus 7. septembril Tallinna toomkirikus. / Ecumenical divine service in the Tallinn Dome church on 7th September.

6. ja 7. september 2013
Tallinn. Oikumeenilised kohtumised

„Oleme kokku tulnud jagama üksteisega kristlaskonna hindamatut pärandit, mida Kristus on toonud kogu inimkonale – Jumala armastust –, ning tunnistama Tema uuendava ja pühitseva Vaimu ligiolu tänases maailmas. Jumala tegu, tema ilmutus ja pääste Jeesuses Kristuses, kätkeb mitte ainult taastatud osadust Jumala ja inimese vahel, vaid ka inimeste endi vahel.

Armastus on kokkusaamine lepituses, austuses ja teenimises. Võime olla Jumalale tänlilikud, et seda ülesannet täidab ka Eesti Kirikute Nõukogu. Teie Pühaduse juba kolmas külaskäik Eestisse, Teie tähelepanu siinsete inimeste vastu, neist hoolimine, on aga märk sellest, et sellesse kokkusaamisesse on kaasatud ja kutsutud terve maailm – nagu ka sõna *oikumene* tähindab kogu asustatud maailma, mis omakorda on vaadeldav kui maja (*oikos*), kui hoone, millesse mahub terve inimkond.

Püha apostel Paulus kirjutab: „Niisiis, kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodu, vana on möödunud, vaata, uus on sündinud. See kõik on Jumalast, kes meid on enesega Kristuse läbi lepitänud ja andnud meile lepitusameti.” (2Kr 5:17-18) Mida muud see tähindab, kui valmisolekut olla osaline kaasnimise maailmast, tema röömudest ja muredest.

Meie kaasaeg vaid kinnitab sellise eluhoiaku väärtsuskust, dialoogi ning lepituse vajalikkust. Teie Pühaduse visiit ning Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku autonoomia 90. aastapäev, mida sellega seoses tähistatakse, on aga meie kõigi suur röömupäev.

Soovin Teile ja kõigile õigeusklikele vendadele ja õdedele palju aastaid ning rohkelt Jumala õnnistust! Ehitagu ja ühendagu Jumala armastus meid vaimulikuks hooneks Kristuses – õndsuseks inimestele ja auks Jumalale! Aamen.”

† Andres Põder,
EELK peapiiskop

„We have come together to share with each other the priceless heritage of Christendom, which Christ has brought to all humankind.

God's work, God's revelation and salvation in Jesus Christ, contains not only the restored fellowship between God and humankind, but between people themselves.

Love is coming together in reconciliation, honour and service. We give thanks to God, that this task is performed by the Estonian Council of Churches. Your interest in the people here, care for them, is a mark that this meeting too, is one where the entire world is invited to and engaged in – as the word *oikumene* means, the whole inhabited world, which in its own right can be looked upon a house (*oikos*), a building, which can accommodate all of humankind.

The Apostle Paul writes: „Therefore, if any one is in Christ, he is a new creation; the old has passed away, behold, the new has come. All this is from God, who through Christ reconciled us to himself and gave us the ministry of reconciliation” (II Corinthians 5:12-17) What else can this mean, except to be ready to participate in the world of one's fellow human being, their joys and sorrows.

Our contemporary age confirms the value of such a position, the need for dialogue as well as reconciliation.

Your All Holiness' visit and the 90th anniversary of the autonomy of the Estonian Apostolic Orthodox Church, which is celebrated in conjunction with us this, is certainly for all of us a day of great joy.

I wish You and all our Orthodox brothers and sisters many years and God's bounteous blessing! May God's love build and unite us as a spiritual building in Christ, to the bliss of the people and to the glory of God! Amen.”

† Andres Põder
Estonian Evangelical Lutheran Church

Foto / Photo by: Gennadi Baranov

Tema Pühaduse
oikumeenilise patriarhi
Bartolomeuse kõne
kohtumisel
Eesti Kirikute Nõukogu
esindajatega
(6. septembril 2013)

The speech by
His All-Holiness Patriarch
Bartholomew at the meeting
with the representatives of member
Churches of the Estonian
Council of Churches
(6th September 2013)

Teie Eminentsetid, Eesti kirikute ja koguduste auväärised esindajad!

Meie, kes me otsime päästet üksnes Selle nimes, kes on tulnud maailma, kannatanud, maha maetud ja surnuist üles tōusnud ning üles taeva läinud, „jätmata maha meid, vaid olles ikka meie juures“ kõigil meie elupäevil kuni ajastute otsani, oleme koostöö ja ühtsuse nähtavaks märgiks ühinenud kõikjal ühen-dustesse, nagu seda on ka teil aastaid väga edukalt toimiv Eesti Kirikute Nõukogu, millesse kuuluvad õnnistatud Eestimaal tegutsevad ja ligimest teenivad kristlikud Kirikud.

Teiste maade selletaolised ühendused, mis tegelevad ühise kristliku tunnistuse andmisega seotud olulisemate probleemidega, on meile väga hea mulje jätnud. Soovime väljendada oma muret maailma ühtsuse, eeskätt kristlaste ühtsuse pärast käesoleval ajal, milleks sunnib mind ühest küljest oikumeenilise patriarhi amet ja teisalt mu enese mõtetöö viljad. Olen kindel, et see vaevab ka teid nii isiklikul kui ka ühisel, Eesti Kirikute Nõukogu tasandil.

...
Kristlike kirikute vastastikustest suhetest seisukohast on väär esiletoomist, kuidas nende vahel kuhjunud mõistmatusest tekkinud seesmistele ja välistele raskustele vaatamata on ikka leidunud valgustatud kirikumehi, kes on julgenud unistada ja loota „kujuteldamatu“ kirikute ühinemise ime täitumist ja teha algust armastuse, leppimise ja koostöö dialoogidega, mis on kandnud küpseid vilju, nagu on näha ka teie nõukogu tööst.

Oikumeeniline Patriarhaat usub siiralt sellesse Jumalale meelepärasesse unistusse ja töötab armastuse dialoogide ja Kirikutevaheliste suhetete arendamise nimel lootuses, et need püüdlused ei jookse tühja. Õigeusu Kirik palverab lakkamatult kõigil teenistustel „kõikide ühinemise eest“, mis kohustab meid tegema kõik võimaliku selle eesmärgi saavutamise nimel.

...
Vennad, öed ja isad, jätkake võitlemist, valgustatuna nii Issanda valgusega, andes ühist tunnistust ühisel teekonnal, hoides kinni Kristuse õpetusest ja käskudest, unustamata, et „Issanda käes on inimese sammud ja Ta kinnitab seda, kelle tee Tema meeles järgi on“ (Ps 37:23) ja et „Issanda vaenlased, kui neid ka kiidetakse ja ülendatakse, haihtuvad kui suits“ (Ps 37:20), aga Issanda tõde jääb igaveseks ajaks. Aamen.

Your Eminences, venerable representatives of the Churches and parishes of Estonia,

We, who look for salvation only in the name of the One who has come to world, suffered, is buried and risen from the dead and ascended to heaven, being never separated from us but always with us, have come together in various organizations, an example of which is the Estonian Council of Churches, which has worked for years successfully.

...

We have good experiences of the correspondent ecumenical bodies in other countries, which are engaged in matters concerning the common Christian witness. We would like to express our concern about the unity of the world in the present time, and especially about the unity of Christians. The office of the Ecumenical Patriarch on the one hand and my own considerations from the other.

From the perspective of the relations between Christian Churches it is worth noting how, despite of the cumulated misunderstandings there have always been churchmen who have had courage to dream and to hope the ‘unimaginable’, the miracle of the unity of the Churches and to start a dialogue of love, reconciliation and cooperation. These have born ripe fruits, as can be seen from the work of your Council.

The Ecumenical Patriarchate sincerely believes in this God-pleasing dream and makes efforts to develop these loving dialogues and inter-Church relationships in hope that these endeavours will not be futile. The Orthodox Church, at all her divine services, is constantly praying for the ‘union of all’, which obliges us to do all what is possible for this goal.

...

Brothers, sisters and fathers, do continue your struggle illumined by Our Lord and give a common testimony in the common journey, keeping in mind that ‘the steps of a good man are ordered by the LORD, and He delights in his way, but ‘the wicked shall perish; into smoke they shall vanish away.’ (Psalm 37:23,20). Amen.

Reede, 6. september 2013
Tallinn, Õigeusk ja Kultuur
Õhtusöök kultuurüinimestega

Friday 6th September 2013
Tallinn. Orthodoxy and culture
Dinner with men of letters

Vaimuelu, muusika ja Kirjasõna

Intellectual life, music and letters

Arvestades seda, et ilma Eestile omase kultuurita poleks olnud ei riigi iseseisvust 1918. aastal, õigeusu kiriku autonoomiat 1923. aastal ega laulvat revolutsiooni, kutsus patriarch 75 vaimuinimest, kunstnikku ja muusikut hotelli Tallinn, et kohtuda ka siinse kultuurielu kandjatega.

„Kunstidest ja käsitöödest on mõned eluks vajalikud ja nende tooted silmale nähtavad. Nii luuakse puusepatööga pink, ehituskunsti abil maja, laevaehitusel laev, kudumistööga kangas, sepatööga möök.” (Vassiili Suur. Jutlus prohvet Jesaja raamatust).

Önnistatud eestlaste maa, kus alati õitseb üheskoos loomult kaunis ja lihtne, inimeste tundlikkus,looduse ilu, olevate asjade ontoloogilise väärtsuse lai tajumine kultuuri kaudu, millele Suur Vassiili kunstide väärtsusest kõneldes osutab, on alati olnud ja on ikka elualtar, kus on oluline armastuse ja Jumala kuju – inimese – teenimise kultuur sõltumata kellegi usust, päritolust, maailmavaatest ning kus seläbi valitseb paljude kunstide, oma piire tunnetava teaduse ja kirjasõna mitmekesine tervik, mille eesmärgiks on headuse edendamine ja rõõm.

Me täname teid kõiki, kes te toetate siinset õigeusu kirikut sõna või teoga, sule või pintsliga, oskuste ja armastusega, otsides viise tema haavade parandamiseks.”

† Bartolomeus

„Of the arts and crafts, some are indispensable for life and their products visible to eye. So, a chair is made by the carpenter's craft, a house by builder's, a ship is built by shipbuilding craft, a sword by smithery, a cloth by weaving” (Basil the Graet. Holimies on Isaiah).

The blessed land of Estonians in which the beautiful and the simple coexist, the sensitivity of her people, the beauty of her nature, the broad perception of the ontological worth of being through culture, referred to by St. Basil when he speaks about the arts and crafts, has always been and will always be an altar of life in which is central the culture of love and serving the image of God – human being – regardless of one's religion, descent of world-view and where, consequently, a manifold whole of various arts, science and letters is prevalent, the aim of all this being joy and the promotion of goodness.

We thank you all, who support the local Orthodox Church with word or deed, with pen or painting-brush, with skill or love and find ways to cure its wounds.”

† Bartholomew

Eelmine Vabariigi President Arnold Rüütel.
Ex-President of the Republic Arnold Rüütel.

Katoliku vaimulik ja teoloog Vello Salo.
Catholic priest and theologian Vello Salo.

Tallinna Aleksander Nevski katedraali külastus

Visit to St. Alexander Nevsky cathedral

„Jääb veel viimane otsustav asj, mille pärast valvel olla, kuni see saab täielikult lahendatud: lõplik leppimine Vene Õigeusu Kirikuga. Ma ütleksin lihtsalt, et milline ka poleks ühtede või teiste vastutus, Eesti õigeusuliste kristlaste lõhestatus on kogu riigi jaoks nukker tunismärk. Ma pole siiski kaotanud lootust näha neid samu õigeusklikke ühel päeval lepitatuina, isegi üheks kirikuks liitunult, kui nad üheskoos ja ühest südamest võtavad kuulda kutset vastastikuseks kiriklikuks ärkamiseks meelesparanduses ja südametunnistuse läbikatsumises selles suhtes, mis oli ja mis tuleb!“

† Stefanus

„One decisive thing remains; we must be watchful until it will be solved definitely: The final reconciliation with the Russian Orthodox Church. The split of the Orthodox in Estonia is a sad fact for all the country. Nevertheless, I have not lost my hope of seeing us reconciled one day, even united in one Church. One day for sure... when they all together and from one heart would listen the call for ecclesiastical awakening in repentance and the examination of conscience in relation to all that was and is and will be!“

† Stephanos

Patriarh ja metropoliit Kornelius kuninglike uste ees. / Ecumenical Patriarch, Cornelius, Stephanos.

Foto / Photos by: Gennadi Baranov

90 aastat pärast autonoomiatomost. Püha Siimeoni katedraal - Kiriku täisea märk

90 years after the tomos of autonomy.
Cathedral of St. Simeon - the symbol of maturity of the Church

„Täna peame enam kui kunagi varem andma tunnistust. Mitte sõnade ja õpetustega, vaid omaenese elu eeskujuga. Kui me saame täielisteks Kristuses, muutub ka meie töö kogudustes kergeks. Siis saavad meie kogudustest arstikojad, kus inimesed leiavad tervenemist hea arsti, meie Issanda ja Jumala Jeesuse Kristuse enda käest. Pingutagem selle nimel, et meie kogudustest saaks armastuse, sallivuse, leppimise ja vastastikuse mööstmisse paik! Ärgu olgu neis fanatismi, fundamentalismi ega kitsarinnalisuse jälgge! Kui peaksid ilmuma sedasorti nähtused, siis on see märk sellest, et seal ei ole asjad korras. Kirik peab olema avatud tervele maailmale, andes tollele lootust ja õhutades toda vaatama tulevikku usuga paremasse homsesse.

Ma kutsun teid isalikult üles pürgima selle poole, et te suudaksite Eesti rahvale anda edasi õigeusu vaimust, sest õigeusk on ainus lootus. Õigeusk on kui rahva hing ja kui see kasvab ja saab kindlamaks, siis saab rahvas sellest kasu ning leiab tee tõe juurde. Õigeusklikena oleme me saanud ristimisel Püha Vaimu ande pitseri. Meie Kirik ja kogudused peavad saama paigaks, kus armastus, mida Kristus kuulutas, oleks igapäevase elu osa. See armastus suudab lahendada ka kõige raskemad probleemid ja muuta maailma paradiisiks.”

† Bartolomeus

„Today more than ever we must give witness. Not by words and teaching, but by the example of our own life. When we will be perfect in Christ, our work in the parishes will become easy. Our parishes will be like hospitals where men receive health from the best Physician, our Lord and God Jesus Christ himself. Let us struggle to make our parishes places of love, tolerance, reconciliation, mutual understanding. Let there be no trace of fanaticism, fundamentalism or narrow-mindedness. Should such things appear, it is a sign that something is wrong. The Church has to be open to all the world, giving it hope and encouraging it to look to future with an expectation of a better tomorrow.

As a father I encourage you to strive to pass Orthodox spirituality on to the people of Estonia, because the only hope lies in Orthodoxy. It is as the soul of the people; if it grows and becomes stronger, the people is benefited and finds a way to truth. As Orthodox we have got at baptism the seal of the gift of the Holy Spirit. Our Church and our parishes must be places where the love that Christ proclaimed would be a part of everyday life. For this love can solve even the most difficult problems and to make the world a paradise.”

† Bartholomew

Saturday, 7th September 2013
Tallinn, the Cathedral of Ss. Simeon and Anne

Vaimulike kookusaamine,
õhtuteenistus ja laste
õnnistamine

Clergy meeting, vespers and
the blessing of children

Fotod / Photos by: Gennadi Baranov

Kõrgestipühitsetud metropoliit Stefanuse kõne Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku autonoomia 90. aastapäeva puhul

Teie Pühadus, vennad ja õed Kristuses,

Teie kohalolu sära valgusel tähistame meie eesti kiriku 90. aastat autonoomiat, mille käigus on rööm vaheldunud mure, naer pisarate, kordaminekud ebaõnnestumistega. Need aastad pole näinud mitte ainult petetud lootusi, piirritut vägivalda, surma ja põrgut, vaid ka Jumala enese liikumist läbi meie ajaloo.

Kui Eesti 1991. aastal taasiseseisvus, pidi see vähene, mis meie kirikust veel alles oli jäänud, tundma ennast otsekui vabalangemises. Ainus töeline küsimus oli teada saada, mis on EAÖK-st säilinud meie rahva mälus? Aus vastus: väga vähe. Või isegi mitte midagi. Ja ometi!... Loobuda oleks tähendanud mitte hoolida oma märtrite palvetest ning kohutavatest moraalsetest ja füüsolistest kannatustest, mis neile olid osaks saanud selleks, et meie Kirik alatiseks ei kaoks.

Usukannatajate palved, millega liituvad kogu Kiriku palved, ei ole üksnes pelgupaik. Need on eelkõige tegu, realne tegu, mis laseb Jumalal minna läbi ajaloo, millega Ta rebib ära surma katte. Ning kisub meid lõpuks välja ahastusest ja üksindusest.

Otsekui ajaloo keerdkaikudesse eksinud ja nüüd uuesti leitud laps taasavastas meie kirik, et tema töeline rööm ja töeline vabadus on Jumalas ja üksipäinis Jumalas. Seda on meile kinnitanud ja kinnitavad jätkuvalt meie püha eestkostja piiskop Platon ja kõikide tema kaaskannatajate, meie 20. sajandi märtrite lakkamatud eestpalved.

„Suur tund on kätte jöudnud. Rasked ja tumedad katsustuste ajad on meid röhunud, et ühendada ja virgutada loovale tööle. Rahu ja armastus aidaku nüüd üles ehitada, mis tegemata jäi...“ (Püha Platon 12. novembril 1918).

„Konstantinoopoli oikumeenilise patriarhi ülesanne on“ – tuletades meelete teie enese sõnu, Pühim Isa – „kooskõlastada ja ilmutada kohalike õigeusu kirikute ühtsus ning tema pärlat on mõningad vaimulikud ja kohatäitmise eesõigused iga kord, kui mõni kohalik kirik pole suuteline valima või ametisse seadma oma kiriklikke organeid tagakiusamiste pärast või pädevate inimeste puudumise töttu või muudel põhjustel.“

Mis meisse puutub, siis just nii see oligi, kui esmalt, pärast enamlaste 1917. aasta oktoobrirevolutsiooni ei saanud eesti õigeusklikud enam ühendust pidada Vene kirikuga ja seejärel, pärast Tartu rahulepingu sõlmimist, sai Eestist iseseisev riik, mis tõi kaasa kohaliku kiriku loomise talle omase kultuuriga.

Autonoomia väljakuulutamisele järgnenud aastatel tegi meie kirik oma saja viiekümne kaheksa koguduse, saja viiekümne kuue vaimuliku ja kahesaja kümne tuhande õigeusklikuga (aastal 1939) kiireid edusamme, näidates sellega, et on Eesti ühiskonnas jöudnud täieliku kultusliku ja kultuurilise lõimumise ajajärku.

Ning siis algas sõda! Eesti jaoks kurblooline: Eesti kaotas selles oma iseseisvuse, laastati täielikult. Kommunistide ike kestis 47 aastat, natside oma 3. 90% ohvitrest olid kommunismi ja 10% natsismi ohvrid, mida ühendas omavahel sama-väärne ebaväärikus ja inimese allasurumine.

Kuid vaatamata 1944. aasta pagulastevoole, vaatamata meie Kiriku jõhkrale ja kaanonitevastasele laialsaatmissele 1945. aastal, ei suutnud ükski jõud meid hiljem enam purustada ega välja juurida. Metropoliit Aleksandri pagulus Rootsis koos 22 preestri ja 8000 õigeusklikuga ning tomose peatamine, mitte aga tühistamine 1978. aastal, tõid kaasa meie Kiriku ajaloolise järjepidevuse säilitmise ja avasid kanoonilise tee meie autonoomia taaskehtestamisele 1996. aastal.

Siiski ootab ees veel pikk tee. Tee, mis viib läbi „kitsa värava“ (Mt 7:13-18). See värav, ütleb Jeesus, usu värav, on töepoolest kitsas. Ja vähe on neid, kes proovivad sealt läbi minna. Ometi just neil palub Kristus olla maailma valgus ja maa sool. Meiegi kuulume nende väheste hulka, kellega pühakiri nii tundeküllaselt räägib. Meie Kirik, olles möödunud sajandi katsumustes täielikult *paljaks riisutud*, sedavõrd, et oli muutunud vaeseks Jumala jaoks evangeelses tähenduses, peab käesoleval ajal endast eemale peletama igasuguse konfessionaalse kõrkuse ja andma tunnistust alandlikust ja teenivast kirikust, kes üle kõige ihkab kiirata valgust, mida maailmale saab lasta paista, seletada ja õigustada üksnes Kristuse evangeeliumi ennastalgav kingitus.

Vastuseks neile meie hulgas, kes muretsevad kõigi tulevaste katsumuste ja raskuste pärast, ja ka neile, kes õigeusu maailmas ütlevad end olevat veendunud meie kirikliku kestmajämise „väidetavas ebakindluses“, kahtlemata selleks, et õigustada oma kõhklusi meie suhtes, ütleb Jeesus: „Mina olen uks. Kes iganes läheb sisse minu kaudu, see pääseb“ (Jh 10:9).

Teie Pühadus!

Teie kohalolu meie seas koos auväärse saatjaskonnaga teeb meile suurt au ja täidab meid kirjeldamatu röömuga. Olge selle eest kogu südamest tänatud.

Kuna püha Ignatius Antiookiast on kirjutanud, et igas inimeses on elav vesi, mis temas kõneleb, öeldes: *tule Isa juurde*, siis olgu see nii ka meie jaoks, et vaatamata meie tohutule vääritusule võiksime ükskord olla Jumalas see, mis veel ei ole saanud avalikuks (1Jh 3:2).

Pärnus, 8. septembril 2013

† Stefanus,
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit

Metropolitan Stephanos of Tallinn
and All Estonia, Head of the
autonomous Orthodox Church of Estonia

The speech of His Eminence, Metropolitan Stephanos of Tallinn and All Estonia in the occasion of the 90th anniversary of the autonomy of the Orthodox Church of Estonia

Your All-Holiness, dear brothers and sisters in Christ,

We celebrate the 90th anniversary of the autonomy of the Church of Estonia in the light of your presence. These years have seen both joy and sorrow, success and failings. They have seen not only unfulfilled hopes, unlimited violence, death and hell, but also the movement of God himself through our history.

When Estonia regained its independence in 1991, the little that had survived of our Church could feel itself as if on free fall. The question was: What has been retained of the Church in the memory of the people? An honest answer was: very little, if anything... But nevertheless! To give in would have been not to care about the prayers of our martyrs and the terrible sufferings they had suffered for the sake of the continual existence our Church.

The prayers of the confessors of faith together with the prayers of all the Church are no place of escape. They are real acts that enable God to step into history, from which he tears the cover of death and to pull us out of distress and loneliness.

As a child, lost in the peripeties of history and found again, our Church found that her true joy and true freedom are in God and only in God. The prayers of our holy patron, Bishop Platon, and all his fellow-sufferers, the martyrs of the 20th century, strengthen us this continually.

'A great hour has come. The hard and dark times of trial have oppressed us in order to unite us and encourage us to creative work. Peace and love should help now to build up that, which has been left unfinished.' (St. Platon, 12th November 1918).

To quote your own words, All-Holy Father, 'The task of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople is to coordinate and to reveal the unity of Orthodox local Churches. It retains spiritual prerogatives and can nominate primates and organs when a local Church is unable to choose or institute its ecclesiastical organs due to persecutions, lack of competent persons or other reasons.'

What concerns us, it has been just so. First, after the October Revolution of 1917, the Estonian Orthodox could not uphold the ties with the Russian Church any more and then, after the signing of the Tartu peace agreement, Estonia became an independent country, which brought along the institution of a local Church with its peculiar culture.

In the years following the proclamation of autonomy, our Church made a fast progress. In 1939, it had 158 parishes,

156 clergymen and 210,000 faithful; it had passed into a period of cultural integration in the Estonian society.

But then the war started! This period was tragic for Estonia: it lost its independence, was largely laid waste. The Communist yoke lasted 47 years, the Nazi interim for three years. 90% of the victims were Communist and 10% Nazi victims; both regimes shared the disregard and suppression of human dignity.

But despite the emigrations of 1944, despite the uncanonical and rough dissolution of our Church in 1945, nothing could destroy or eradicate us any more. The emigration of Metropolitan Alexander with some 8,000 faithful enabled to preserve our historical continuity and opened the way to the restoration of our autonomy in 1996 (which had been invalidated but not annulled in 1978).

But a long way stands before us. A way that goes through the "narrow gate" (Matth. 7:13-18). Jesus says that this gate, the gate of faith, is really narrow. And there are few of those who really try to go through it. But Christ asks just them to be the salt of earth and the light of the world. We, too, belong to those described so emotionally in the Scripture. Our Church, totally despoiled in the trials of the last century so that it became poor for God in the evangelic sense, has now to denounce every confessional haughtiness and to give witness to a humble and serving Church, which above all would like to shine the light that only the self-denying gift of the Gospel of Christ can explain to the world.

In answer to those among us who are worrying about all future trials and difficulties and to those in the Orthodox world who are sure that the survival of our Church is "highly uncertain", who have doubts about us, Jesus says: 'I am the door. If anyone enters by Me, he will be saved' (John 10:9). Your All-Holiness,

Your presence among us together with your venerable retinue is a great honour for us and fills us with unspeakable joy. My cordial thanks for this.

St. Ignatius of Antioch has said that there is a living water in every man that speaks in him and says, 'Come to the Father'. Let it be like this for us, too. Despite our immense unworthiness, let us be in God that 'what has not yet be revealed' (1. John 3:2).

In Pärnu, 8th September 2013

† Stephanos,
Metropolitan of Tallinn and All Estonia

Pühapäev, 8. september 2013
Pärnu, Issandamuutmise Katedraal

Vaimulikud patriarhi ootamas. / The clergymen waiting for the Patriarch.

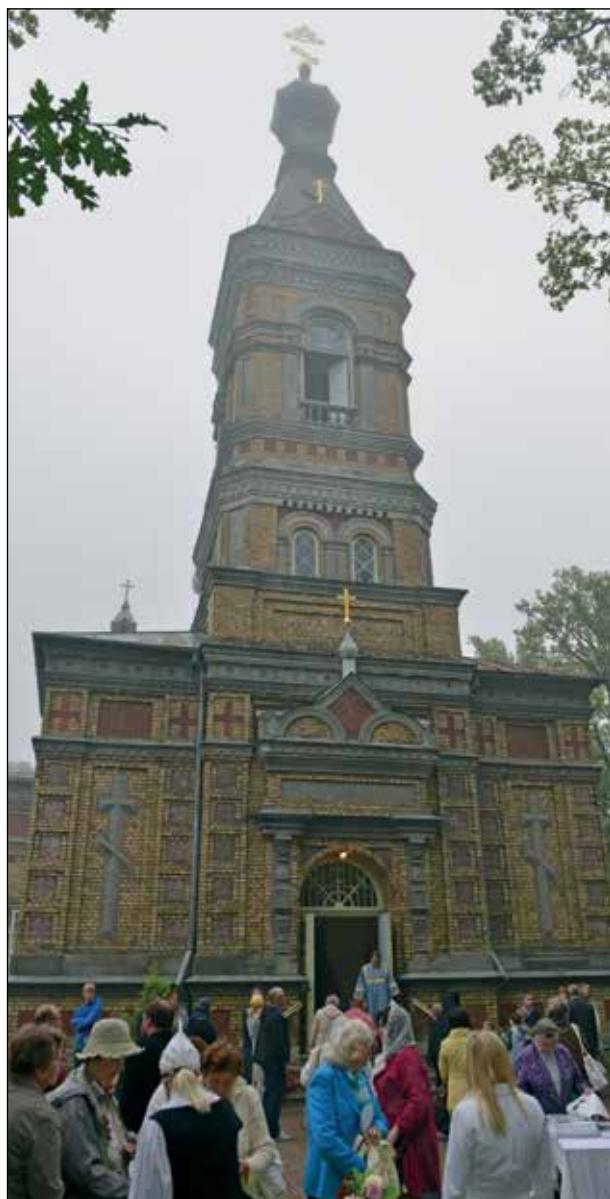
Pühitsetavale preestrile käte pealepanemine. / Laying hands on the candidate of priesthood.

Metropoliit Stefanus. / Metropolitan Stephanos.

„Issand tuli koguma oma laailipillatud lambaid ja juhtima neid armu läbi rammusatele karjamaadele.”
† Bartolomeus

„The Lord came to gather His scattered sheep and to guide them by grace to rich pastures.”
† Bartholomew

Pärnu katedraal. / The Pärnu cathedral.

„Rõõmu siinse kiriku edusammudest ja õitsengust pühitseme täna ka meie”

*We, too, celebrate the progress and rejoice
at the flourishing of this Church*

Tänane päev teeb rõõmu Meile, kes Me oleme tulnud linnade kuningannast, et näha jälle teie, õnnistatud Eestimaal elavate õigeusuliste, vaimulike ja kirikurahva armsaid palgeid. Te võitlete siin üksmeeles ja rahus inuga head võitlemist oma ükskord päritud usus ja teete kõik tööd omaenda pühitsuse taganõudmiseks, jäädes ustavaks Konstantinoopoli Emakiriku päästvale õpetusele, kes rõõmustab, nähes Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku edusamme; kiriku, mis on arvult küll väikene, ent mis kergitab pärminä kogu tainast, ümbritsevat kogukonda.

Today is the day when We rejoice, having come from the Queen of Cities to see again your dear faces, oh Orthodox residing in blessed Estonia, clergy and faithful. You are fighting a good fight here in solidarity, peace and zeal, keeping the faith once received and you work to attain your sanctification. You remain true to the saving doctrines of the Mother Church of Constantinople, who rejoices to see the progress of the Orthodox Church of Estonia; the progress of a Church small in numbers, but which like a leaven is leavening all the dough, the society around you.

Fotod / Photos by: Erik Peinar

Tema Pühaduse patriarch Bartolomeuse jutlusest liturgial Pärnu Issandamuutmise Katedraalis

„Vägev ja armuline Jumal tegi nii, et Eestis hakkas üheksakümne aasta eest arm õnnistatud asju ette valmistama. Sest siis andis Oikumeeniline Patriarhaat vaimulike ja kirikurahva palvel, vastavalt oma kohustustele ja kooskõlastavale rollile siinsele keerulises olukorras viibinud õigeusu kirikule, sellele „väikesele karjakesele”, autonoomse, omavalitsusliku olemise ja elu ning kutsus üles tollast ülemkarjast, metropoliit Aleksandrit, seisma hea õigeusu õpetuse eest, õpetades usklikele kõike seda, mida Issand on käskinud.

Sellest ajast peale võitles siinne õigeusu kirik „head võitlemist”, kasvas, kasvatas „sajakordset vilja”, käis tarkuses ja jumalakartuses, sai tunda äraütlematut rõõmu, õitsengut ja õnne, kuni 1940. aastal tuli talle kätte „näljaaeg”, katsumused ja ristivalu, tema rahva surmaheitluse aeg ning pisarad ja ohkamine. Teda alandati ja kiusati taga nagu meie Issandatki ja paljud põgenesid teise Egiptusse, lähedasele Rootsimaaile (vrd 1Ms 12:10). Oma teotuses ja et tal polnud paguluses, kuhu pead panna, sai ta kaitset Oikumeeniliselt Patriarhaadilt, Emakirikult, kelle juures ta leidis neil rasketel aegadel pelgupaiga.

Aga Issanda töese sõna järgi „ei ole midagi varjatut, mis ei tuleks ilmsiks, ega peidetut, mida ei saadaks teada” (Lk 12:2). Maamulda maetud seemnest töuseb vörse, mis otsib väljapääsu nähtavale, valguse kätte.

Ent enne kui Eesti vabanes ja sai taas iseseisvaks, elasid terved sugupõlved nagu märtrid, palvetades, „oodates mitte inimeste abi, vaid Jumala armu,” olles ilma paljust heast: vabaduse, rahu, demokraatia ja usukohustuste täitmise võimalusest. Nende hulgas oli ka palju apostlik-õigeusulisi, kes pidasid kannatlikult vastu keset „hirmu ja surma varju”.

Ja siis saabus 1996. aastal Eesti kiriku autonoomia taastamise õnnistus Oikumeenilise Patriarhaadi patriarhi ja sinodi tomosega. Meie Tagasihoidlikkus ja Konstantinoopoli Emakirik omistame õigeusu taassünni siin maal tema usklike laste palvete puhtusele ja tema pühade karjaste ja märtrite julgusele Jumala ees möödunud 90 aasta vältel.

Samal ajal nätab see ka meie märterliku ja alati ristilöödud Oikumeenilise Patriarhaadi vaimulikku tundlikkust õigeusu õeskirkute vastu, ikka evangeelse vabaduse vaimus, millega Kristus on meid vabastanud, samuti lugupidamises eri kirikute liikmete vastu, pidades samas tähelepanelikult silmas seda, et hoitaks alal ühtsus õiges usus ja sellest tulenevates põhiõpetustes, nii et vabana igasugu kiriklikust marurahvuslusest ja väiklastest vastasseisudest kasvaksime kõik, tehes tööd Jumala mitmekesise armu mõistlike majapidajatena, kõige pühama Jumalastünitaja ja kõikide pühade inimeste palvetel Kristuse täisea mõõtu mõöda ning päriksime ihaldatud kuningriigi, kummardades Jumalat, Isa, Poega ja Püha Vaimu, kellele olgu au, kiitus ja kummardused nüüd, ikka ja igavesti. Aamen.”

„The God who is mighty and condescending made it so that Grace began to prepare blessed things 90 years ago in Estonia. Because it was then that the Ecumenical Patriarchate, due to its obligations and its coordinating role, granted autonomous, self-governing status to the Orthodox Church here, the „little flock” in distress, responding to the appeal of her clergy and laity. The Patriarchate called its archpastor, Metropolitan Alexander, to stand up for true Orthodox faith and to teach all the Lord had commanded.

From that time the local Orthodox Church fought a good fight, bore hundred-fold fruit, walked in wisdom and fear of God and could experience unspeakable flourishing and luck, until the „time of famine”, suffering and trials of the cross came in 1940, a time of agony, tears and sighing. She was humiliated and persecuted, as our Lord, many of her flock fled to another Egypt, the near-by Sweden (cf. Genesis 12:10). In her humiliation she sought the help of the Mother Church, the Ecumenical Patriarchate, who gave her shelter in these troubled times.

But according to the true word of the Lord, „There is nothing covered that will not be revealed, nor hidden that will not be known” (Luke 12:2). A shoot will rise from the seed that is buried in the ground, seeking a way out to light.

However, before Estonia got back its independence, whole generations lived as martyrs, looking not for the help of men but the grace of God. They were deprived of much what is good, of freedom, peace, democracy and possibility to lead a religious life unhindered. Among them were many Orthodox Christians, who stood fast among the fear and the „valley of death”.

And then came the blessed time, when in 1996 the autonomy of the Orthodox Church of Estonia was restored by the patriarchal and synodal tomos of the Ecumenical Patriarchate. Our Humility and the Mother Church of Constantinople ascribe the revival of Orthodoxy in this land to the purity of its faithful children and the courage of its holy shepherds and martyrs during these past 90 years.

Also, it reveals the spiritual sensibility of the martyr and crucified Ecumenical See for the self-governing of her sister Churches in the spirit of evangelic freedom. This shows her respect for the members of local Churches and a constant care for Orthodoxy and its dogmas, so that free from every phyletism and petty conflicts we could all work as reasonable stewards of the manifold grace of God. Let us grow to the full measure of the stature of the fullness of Christ, through the prayers of the most holy Mother of God and all the saints and attain the desired Kingdom of Heaven, venerating Father, Son and the Holy Spirit to whom be glory, praise and veneration to the ages of ages. Amen.”

Sunday, 8th September 2013
Pärnu, Transfiguration cathedral

*Sermon by His All-Holiness Patriarch Bartholomew
in the Pärnu Transfiguration cathedral 8th September 2013*

Foto / Photo by: Gennadi Baranov

Foto / Photos by: Erik Peinar

Arhonid ettevõtja Viljo Vetik ja helilooja Arvo Pärt. / Archons businessman Viljo Vetik and world-known composer Arvo Pärt.

Pühapäev, 8. september 2013
Pärnu, Issandamuutmise Katedraal

Muusika Villa Ammende aias. / Music in the courtyard of Villa Ammende.

Sunday, 8th September 2013
Pärnu, Transfiguration cathedral

Patriarch võtab vastu Pärnu linna võtme. / The Patriarch receives the key of Pärnu.

Pr Mari-Anne Heljas ja Hr Tiit Sepp, juristid, kes aitasid kaasa EAÖK autonoomia taastamisele. / Mrs. Mari-Anne Heljas and Mr. Tit Sepp, lawyers who assisted the restoration of autonomy of the OCE.

Fotod / Photos by: Erik Peinar

Esmaspäev, 9. september 2013
Pootsi-Kõpu, Püha Kolmainu kirik

Pootsi-Kõpu. Lastega Püha Platoni aias

Pootsi-Kõpu. With children in the garden of St. Platon

Tsaar Nikolai II troonist loobumise järel veebruaris 1917 ja pärast tänase Eesti alade autonoomia tunnustamist nõudis õigeusu koguduste kongress Tallinna ja Eesti piiskopkonna loomist ja asus kohe otsima eesti soost piiskoppi. Valituks osutus Paul Kulbusch, Peterburi eesti koguduse esipreester, kes oli sündinud 1869. aastal Pootsi-Kõpu külas ning ristitud samas kirikus, kus oli laulja ka tema isa. Paul Kulbusch oli ärksa vaimuga kaasaegne vaimulik. Ta nõustus 1917. a juulikuus ettepanekuga ja sai piiskopipühitsuse sama aasta 31. detsembril. Oma ametiaja 14 kuu jooksul sõitis ta mööda oma piiskopkonda ning julgustas õigeusklike hoidma sõjast rästitud maal oma kirikut ja töötama Eesti iseseisvuse heaks. Enamlased arreteerisid ta 2. jaanuaril 1919 ning teda piinati ja ta mõrvati koos kaaskannatajate Nikolai ja Mihailiga 14. jaanuaril. 2000. aastal kuulutati ta pühakuks. Tema säilmed puhkavad Tallinna Issanda Muutmise peakirikus.

Following the abdication of Tsar Nicholas II in February 1917 and the formation of an autonomous district of Estonia, the congress of Orthodox in Estonia asked for the formation of an Estonian diocese.

An Estonian-born bishop was sought. Paul Kulbusch, born in 1869 in Pootsi-Kõpu in the family of choir leader, the dean of Estonian Orthodox in St. Petersburg, was chosen and ordained on December 31st, 1917.

During his 14-month tenure he travelled through all his diocese and encouraged the faithful to stand fast in Orthodoxy and work for the independence of Estonia. He was arrested by the Bolsheviks in Tartu on 2 January, 1919, and tortured and murdered on 14th January.

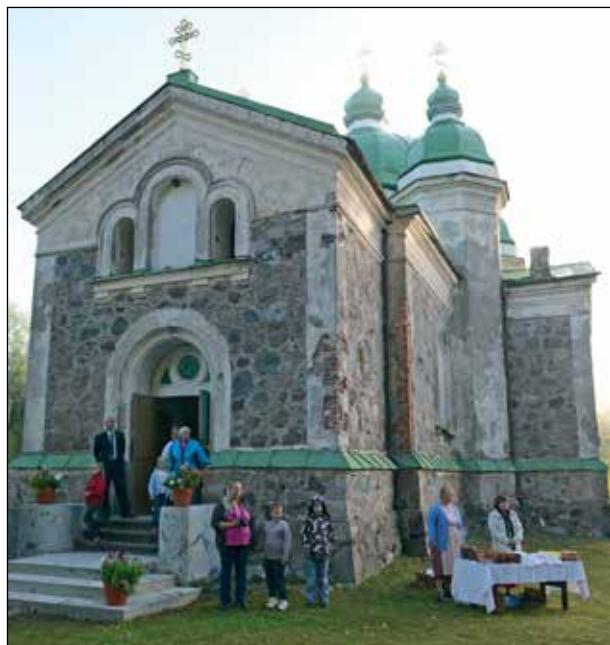
He was canonised in 2000. His relics lie in the Tallinn Transfiguration church.

Monday, 9th September 2013
Pootsi-Kõpu Holy Trinity church

Platon / Paul Kulbusch
* Pootsi-Kõpu 13. juuli 1869
†
Tartu 14. jaanuar 1919
piiskop ja märter

Platon / Paul Kulbusch
* Pootsi-Kõpu 13th July 1869
†
Tartu 14th January 1919
bishop and martyr

Isa Ardalion võtab patriarhi vastu selles tagasihoidlikus maakirikus, kus koguduseliikmed ja väike Andero teda juba ootavad.
Father Ardalion receives the Patriarch in this humble country church, where the parishioners and small Andero are waiting for him.

Foto / Photos by: Erik Feinar

Esmaspäev, 9. september 2013

Kihnu saar

Elavate traditsioonidega saar. Õigeusklik Kihnu

An island of living traditions. Orthodox Kihnu

Monday, 9th September
Kihnu island

Pärnu lahes mandrist 12 km kaugusel asuval väikesel Kihnu saarel on 500 elanikku, kellest 70 on lapsed. Saarel on valdav apostlik-õigeusk. Meremehed on tihti pikki kuid kodust eemal ja naised hoolitsevad traditsiooniliselt kodu ja kogukonna eest. Suvel töötavad nad pöllul ja kariloomadega, aga talvel jävävangis olles koovalt imeilusaid õmblusteta kampsuneid – *troisid*, mille mustritesse on aastasajad tähinduse sisse kirjutanud.

Folkloor ei ole saarel vaid sõnakõlks, rahvarõivaid kantakse igapäevaselt: punase-roosatriibulisi seelikuid, valgeid sukkpükse ja kirjuid idamaisena näivaid rätikuid.

Kalmistul on kivisammas ja muruküngas nende meremeeste mälestuseks, kes ei ole tagasi tulnud. Kohalikud saareelanikud ei palunud patriarhil esiteks talitada mitte hingepalvet, vaid hoopis väikese tüdruku ristimist kui elu, rõõmu ja lootuse sümbolit.

Alates 2003. aastast on Kihnu Saar UNESCO vaimse pärandi nimekirjas

Fotod / Photos by: Erik Peinar, Jean-François Jolivalt

Esmaspäev, 9. september 2013

Kihnu saar

There are some 500 inhabitants (including 70 children) on the small island of Kihnu, which is situated in Pärnu bay, 12 km from the mainland. Orthodoxy is the dominant religion on the island. The sailors and fishermen are absent from the home for long periods and the women take care of homes and the community affairs. They work in the field in summer and knit in winter, including the traditional *trois* – seamless jackets. Centuries-long symbols are knitted in the ornament.

The folklore is no empty phrase in the island. Women even nowadays do often wear the traditional red-striped skirts and variegated oriental-styled scarves.

There is a stone pillar and a knoll at the cemetery in memory of the sailors who never returned. But the local people asked the Patriarch not to make a requiem service in the first place, but to baptize a young girl – as this would symbolize life, joy and hope.

Monday, 9th September
Kihnu island

From 2003, Kihnu has been entered into the UNESCO intellectual heritage list

Esmaspäev, 9. september 2013
Saaremaa, Kuressaare

Our visit to Estonia has given us unforgettable impressions, because you have received us as children receive a mother; you are really the children of the Mother Church.

The Church is a whole; the blood of martyrs is for her a divine gift. This is a truth well known to the holy Estonian Church, which has had a whole series of martyrs, especially at the times of atheism. These were people who did not become frightened before the dangers of this world, but remaining steadfast in the faith of Christ, paid for that with their lives. Eleven among them, the clergymen and faithful who suffered during the Soviet period, have recently been added to the catalogue of saints.

The sign and symbol of the Church has been the holy sign of cross, and faithful take their cross on them. But how many among us do take their crosses and know how to do it? Even if today we are not called to witness to Christ in tortures, deportations and other bodily martyrdoms, we can carry our cross, enduring in patience and meek spirit the everyday difficulties we meet. Nevertheless, it is quite difficult to live in Christ today too, because the modern conditions do not favour spiritual struggle. The human

spirit encounters big difficulties in its way to get free of this world. Especially in the so-called developed world, where secularisation, the tendency to separate social laws from what is sacred, to live by the lusts and will of this world, all these bring along many temptations and so many, who consider themselves as Christians are far from Truth and Life. This is why we wage the spiritual struggle every day, so that our love for Christ would not die out.

Turning the eyes of our mind and heart towards you, Metropolitan Stephanos, we would like to express our praise and content, because you have proved worthy of your calling. You have done and are doing still a good work here in Estonia, contributing significantly to the re-building of the local Church in all its facets. As we can see now, you have managed to gather all your spiritual children under its wings, so that congratulating the shepherd we can exhort the flock with the word of the Scripture: „Obey those who rule over you, and be submissive, for they watch out for your souls, as those who must give account. Let them do so with joy and not with grief, for that would be unprofitable for you” (Hebr. 13:17).

† Bartholomew

Fotod / Photos by: Erik Peinar

Märtrite verega õnnistatud väike Kirik

A small Church blessed by the blood of martyrs

Külastakääk Eestisse on jätnud meile kustumatu mulje, sest te olete meid vastu võtnud nii, nagu lapsed võtavad vastu oma ema: te olete tõepoolest Emakiriku lapsed. Kirik on tervik, kelle jaoks usukannatajate veri on jumalik and. Seda töde teab ju hästi Eesti püha kirik, kellegel on olnud terve rida märtreiid, iseäranis jumalaerituse aegadel. Need on inimesed, kes ei lönud araks ajastu ohtude ees, vaid jäid kindlaks Kristuse usule, maksates selle eest eluga. Üksteiskümmend nende hulgast, Nõukogude ajal kannatanud vaimulikud ja ilmikud, lisati hiljuti õigeusu Kiriku pühakute nimekirja.

Kiriku märgiks ja kujuks on olnud algusest peale kallis ja auline ristitäht ning kõik usklikud on võtnud oma risti enda peale. Aga kui paljud meist võtavad oma risti kanda ja teavad, kuidas seda teha? Isegi kui tänapäeval ei pea me tunnistama Kristust piinamistel, küuditamisel, vaevades ja muude ihulike märtrikannatustele kaudu, võime kanda oma risti, taludes kannatlikult ja tasase meelega igapäevaelus ette tulevaid raskusi. Sellegipoolest on tänapäevalgi väga keeruline elada Kristuses, sest tingimused, milles tänapäeva kristlane on, ei soodusta sugugi vaimulikku vaevanägemist. Inimvaim

kohtab sellest maailmast vabaks saamise teel suuri takistusi. Eriti niinimetatud arenenud maailmas, kus ilmalikustumine, kalduvus lahutada ühiselu seadusi pühadusest, käia selle maailma ihade ja tahtmiste järgi, põhjustavad palju kiusatusi ning toovad kaasa selle, et paljudki, kes loevad end kristlaseks, on kaugel Töest ja Elust. Seega peame igapäevaselt vaimulikku võtlust, et armastus Kristuse vastu ei kustuks.

Pöörates oma vaimu- ja südamesilmad Teie poole, metropoliit Stefanus, väljendan kiitust ja rahulolu, sest Te olete osutunud oma kutsumuse vääriliseks ja olete teinud ning teete nüüdki head tööd siin Eestimaal, pa-nustades märkimisväärselt siinse kiriku ülesehitamisse kõigis tahkudes, iseäranis aga kõigi tema usklike laste kogumises tema tiibade alla, nagu võime näha ka prae-gusel juhul, nii et õnnitledes karjast, kutsume karja üles pühakirja sõnadega:

„Olge kuulekad oma juhatajaile ja alistuge neile! Nemad ju valvavad teie hinge üle nagu need, kellel tulub aru anda, et nad teeksid seda tööd rõõmuga, mitte ägades, sest sellest poleks teile kasu” (Hb 13:17-18).

† Bartolomeus

Teisipäev, 10. september 2013
Saaremaa, Kuressaare

Saaremaa Muuseum

Saaremaa Museum

Keskaja lõpus rajatud Kuressaare loss (Saare-Lääne piiskopi linnus) on tänapäeval pühendanud osa oma väljapanekutest natsi- ja nõukogude okupatsiooni aastatele Saaremaal perioodil 1940–1991.

Nõukogude võimu ajal oli Saaremaa piirtoon, täis mitmeid baasse, mis olid läänepoolseimad NATO-vastases „kaitsevööndis“. Saar sai oma rahuliku elu tagasi alles 1994. aastal, kuid jäab alati eks mee-nutama ränki kommunismiaastaid. Saaremaa totalitarismiohvritele aval-daski patriarh oma külaskäiguga au.

Kuressaare castle, the once residence of the Bishop of Saaremaa and Läänemaa built in late Middle Ages, has now dedicated part of its exhibition to the years of the Nazi and Soviet occupations (1940–1991).

During the Soviet period, Saaremaa was a frontier zone and had some military bases that were the westernmost „defence zone“ against NATO. The island's peaceful life was restored only in 1994, but will always remember the hard years of Communism. By his visit, the Patriarch honoured the victims of totalitarianism.

Tuesday, 10th September
Saaremaa, Kuressaare

Nõukogude väed saabusid Saaremaale 1939, aastal 1940 algas poliitiline okupatsioon, mis kestis aastani 1991. Väed lahkusid lõplikult 1994.

The Soviet forces arrived to Saaremaa in 1939. In 1940, the political occupation began lasting (with the German interim 1941–1944) until 1991. The Soviet army left in 1994.

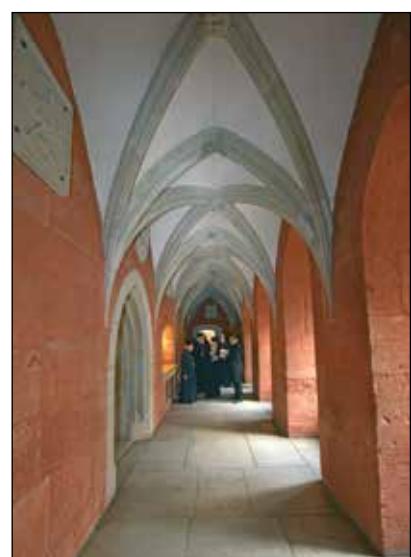

„Kuressaare loss on näinud kõiki vallutajaid alates rajamisest 14. sajandi keskpaigast.

Korduvalt laiendatud loss on olnud Saare-Lääne piiskoppide residentsiks, taanlastele ja rootslastele kindluseks, Vene võimudele vilja-laoks, vaestemajaks, rüütelkonna esindushooneks, pangaks ja arhii-viks.

Esimene püsiväljapanek avati Kuressaare linnuses 1892 ning tä-naseni on ajalooline kindlus kasutu-ses muuseumina.”

„From its very beginning in the 14th century, the Kuressaare (Arensburg) Castle has seen all kinds of conquerors. The castle, repeatedly enlarged, has been the residence of the Bishops of Saaremaa and Läänemaa (Ösel-Wiek). It has been a fortress for the Danes and the Swedes, a grain storage, an alms-house and the Knighthood house in the time of the Tsars, housed a bank and archives. The first permanent exposition was opened in the castle in 1892 and until now the historical fortress is used as a museum.”

Teisipäev, 10. septembrer 2013
Saaremaa, Reomäe sküita

Tuesday, 10th September
Saarnermaa, Reomäe Skete

Reomäe sküita õed taaselustavad kloostritraditsiooni Eestis

The sisters in Reomäe Skete revive monastic traditions in Estonia

Teisipäev, 10. september 2013
Saaremaa, Kaali

Tuesday, 10th September
Saaremaa, Kaali

Taevatüli

Fire from Heaven

Eesti on üks piirkondi maailmas, mis on saanud kõige arvukamalt meteoriiditabamusi. Kaali järv on kõige noorem (arvatavasti u 3000 aastat vana) ja ka kõige suurem (110 m diameetriga) meteoriidikraater siin piirkonnas. See taevatüli, mille võimsust võiks kõrvutada Hiroshima tuumapomliga, mõjutas oluliselt esimesi kohalikke elanikke. Isegi Foiniikia meremees Pytheas märgib seda oma reisikirjas.

Estonia is an area that has been hit by numerous meteorites. Kaali is the youngest (some 3000 years) and biggest (110 m in diameter) of meteorite craters in this area. This fire from heaven, as strong as the Hiroshima atomic bomb, made a great impression on the local inhabitants. It is even mentioned by Phoenician sailor Pytheas in his travel book he wrote.

Fotod / Photos by: Erik Peinar

*Teisipäev, 10. september 2013
Kõmsi. Uue Virtsu Kristuse Sündimise
kiriku varemed*

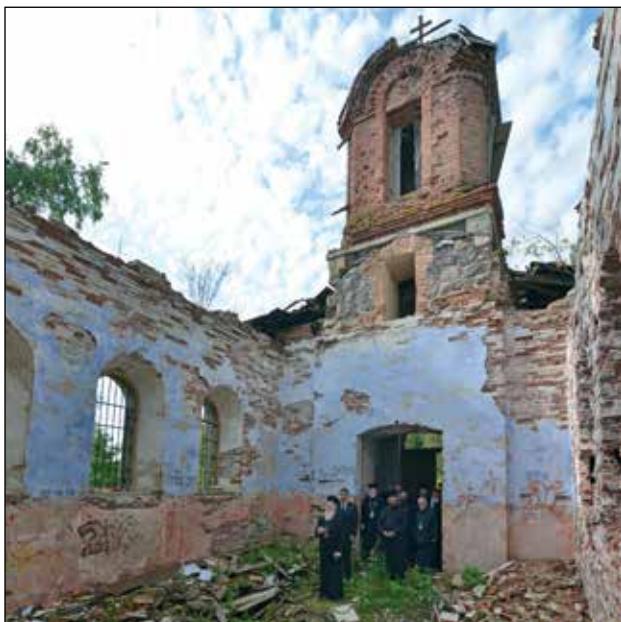

Foto / Photo by: Jean-François Jolivalt

Nad on su pühamu süüdanud tulega põlema, su nime eluaseme on nad reostanud maani. (Ps 74:7)
Maailmas ahistatakse teid, aga olge julged: mina olen maailma ära võitnud. (Jh16:33)

They have set fire to Your sanctuary; They have defiled the dwelling place of Your name to the ground. (Ps. 74:7)

In the world you will have tribulation; but be of good cheer, I have overcome the world. (John 16:33)

Tuesday, 10th September 2013
Kõmsi. The ruins of the Uue Värstu
Nativity Church

Fotod / Photos by: Erik Peinar

L'église assassinée (Marcel Proust „Le temps retrouvé”).
Mõrvatud kirik ... (Taasleitud aeg, Marcel Proust).
The murdered church... (Marcel Proust, Time Regained).

Teisipäev, 10. september 2013
Haapsalu

Haapsalu, südamlük väikelinn, kus puhkasid tsaarid

Haapsalu, a lovely little town where the tsars liked to rest

Patriarch Bartholomeus alustas oma Eesti-visiidi pastoraalset osa kohtumisega teiste kirikute esindajatega ning lõpetas selle Haapsalu taastusravihaiglas, toonitades sellega, et Kristus on ligi meie kannatavates vendades ja õdedes. Selle märgiks külutas Tema Pühadus Haapsalu Neuroloogilist Rehabilitatsioonikeskust, kus saavad taastusravi kaasasündinud puudega lapsed, geneetiliste ja haruldaste haiguste kandjad ning önnestute ohvrid.

Ennelõunal jalutas patriarch promenaadil, kus omal ajal armastasid käia Vene keisrid, ning tutvus vene helilooga Pjotr Tšaikovskiga seotud kohtadega, kes just siin lõi mitmed oma varased teosed.

Patriarch Bartholomew started the pastoral half of his visit with a meeting with the representatives of other Churches and ended it by going to the Haapsalu Neurological Rehabilitation Centre. By this he stressed that Christ is present in our suffering brothers and sisters. Compassion appertains to human nature, but for Christians the example of Our Lord emphasizes it especially. As a sign of this His All-Holiness visited this hospital, in which people born with birth defects, victims of genetic diseases and accidents are cured.

Before noon, His All-Holiness had a walk in the Haapsalu Promenade, once liked by the Russian tsars, and visited places connected with the Russian composer Peter Tchaikovsky.

Tuesday, 10th September 2013
Haapsalu

Foto'd / Photos by: Erik Peinar

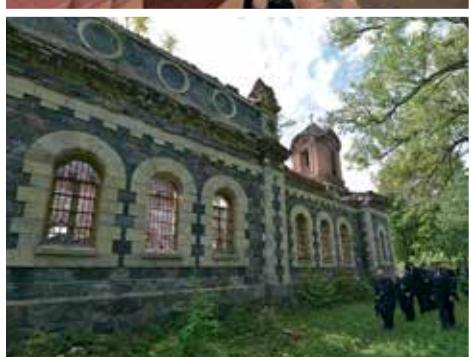

Foto / Photo by: Erik Peinar

**Ajaleht Metropolia eriväljaanne
4.–11. september 2013**

Peatoimetaja (kavand, projekt, pealkirjad ja tekst):
Jean-François Jolivalt, EAÕK jaoks

Originaaltekstide tõlked eesti, kreeka,
inglise ja prantsuse keeltest:
Marje Kuusmik, Mattias Palli, Grigorios Papathomas

EAÕK kirjastuse peatoimetaja: Madis Kolk
Keeletoimetaja: Epp Väli
Kujundaja: Inga Heamägi

Fotod: Erik Peinar, Gennadi Baranov, Jean-François Jolivalt

Väljaandja: EAÕK kirjastus 2013

Trükkoda: Auratrükk

© Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik
Wismari 32, Tallinn

Special edition of the journal Metropolia
4–11 September 2013

Editor-in-chief (model, project, headings and text):
Jean-François Jolivalt, for the OCE

The translation of original texts from Estonian,
English, Greek and French:
Marje Kuusmik, Mattias Palli, Grigorios Papathomas

Editor-in-chief of the OCE publishings: Madis Kolk
Linguistic proofreader: Epp Väli
Design: Inga Heamägi

Photos: Erik Peinar, Gennadi Baranov, Jean-François Jolivalt

Publisher: EAÕK kirjastus 2013

Printing house: Auratrükk

© Orthodox Church of Estonia
Wismari 32, Tallinn, Estonia

Rédacteur en chef (Projet éditorial, maquette, titres et récits) : Jean-François Jolivalt, pour EAÕK

Traductions des textes originaux estoniens, grecs, anglais, français: Marje Kuusmik, Mattias Palli, Grigorios Papathomas

Réalisation de la maquette : Inga Heamägi pour EAÕK

Photos : Erik Peinar, Gennadi Baranov, Jean-François Jolivalt

Directeur de la publication : Madis Kolk

Révision lingvistique : Epp Väli

Editeur : EAÕK

Impression : Auratrükk

